

"חסדי יהודה"

ע"ש מו"ר חכם יהודה מועלים זצוק"ל

חידושים ופנינים מספרו הקדוש "דרש יהודה" על התורה

פרשת דברים - שבת חזון ד' אב תש"פ

עיר	כניסת שבת	צאת שבת	רבינו ת"ם
ירושלים	7:05	8:23	9:08
תל אביב	7:21	8:24	9:06
חיפה	7:13	8:25	9:08
באר שבע	7:21	8:22	9:08

השבוע העלון מוקדש לרפואה שלימה שלמה סאלים בן רחל

להנצחות והקדשות:
02-65-11-234
052-7190115

להנצחות:

לע"נ: שושנה בת בטי, בוגלו בן
פרחיה, סוניה בת ריאון.
לרפ"ש: יונה בן ויקטוריה, הרב
אפרים חי בן אסתר.
לבריות איתנה: לימור בת ג'קלין
לזרע קודש בר קיימא: מלכה בת
שמחה ויצחק יונתן בן אסתר.
לזיווג הגון: ירון אליה בן רינה,
אנג'לה אילה בת בלה.
לכל הישועות: דן אבי בן חנה, תומר
בן לימור, נועם בן לימור, רועי בן
לימור, שיר בת הילה, עילאי בן
הילה, איתאי בן הילה.

יכול למכור ביוקר, ובאמת זה
הונאה יותר משתות וזה גזל, וכן
ביטול זמן של אחרים זה גם כן גזל,
כמו למשל להכנס לתוך תור של
אנשים שממתינים בבנק זה גזל זמן
שלם. ומיעוטם בעריות - עריות
כאן אין הכוונה רק למעשה
העבירה ממש אלא אפילו
הסתכלות בעריות אסורה,
וכשאחד הולך בדרך ומסתכל בכל
מי שעובר זה ג"כ שייך לאיסור
עריות, וכמו שכתוב בפסוק (במדבר ט"ו
ל"ט) "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם אשר אתם זונים אחריהם"

(ועי' רמב"ם הלכות תשובה פ"ד ה"ד), היה רבינו
אפרים הכהן ע"ה אומר לתלמידים
אני באתי מהבית לישיבה, אתם
יודעים כמה מצוות עשיתי? מאה
מצוות! אמרו לו איך יתכן? אמר
להם: הרי עוברים ברחוב נשים
ולהסתכל עליהם אסור, ואני
משתדל לא להסתכל א"כ כל אחת
שלא הסתכלתי בה קיימתי מצוה,
ובאמת גם בתמונות אסור
להסתכל והם גם עריות שצריך
להזהר בהם. וכלם בלשון הרע -
ושואל הגמ': וכי כולם בלשה"ר?
ותירצה באבק לשון הרע. והיכי
דמי, אם מבקש ממני אדם אש ואין
לי ואני אומר לו אתה יודע איפה יש
אש בבית פלוני, כי מהבוקר עד
הערב מבשלים שם, הרי זה אבק
לשוה"ר. ואמר הפסוק "אלה
הדברים" - "אלה" ר"ת אבק לשון
הרע, "אשר דיבר משה אל כל
ישראל" - שיכול לכנס את כולם
ולהוכיח אותם על העוון הזה ואף
אחד לא יכול להגיד לי אין לי חלק
בעוון הזה אלא זה שייך לכל
ישראל, וכל החורבן הגדול של בית
המקדש השני, יצא מלשה"ר של
קמצא ובר קמצא (גיטין דף נ"ה), וא"כ
הדבר הראשון שצריך לתקן זה את
הלשון הרע, וכן לכבד אחד את
השני ולהיות באהבה ואחוה שלום
ורעות, וזה יביא את המצב לתיקונו
- שאם מתקנים את העוון ה' יעזור

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל

א. המדרש (דברים רבא פרשה א' ב) אומר
עה"פ (משלי כ"ח כ"ג) "מוכיח אדם אחרי
חן ימצא", "מוכיח" - זה משה,
"אדם" - אלו ישראל שנאמר (יחזקאל
ל"ד ל"א) "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם
אתם", מהו "אחרי"? אמר הקב"ה
משה הוכיח את ישראל בשביל
להביא אחרי, "חן ימצא" שנאמר
(שמות ל"ג י"ב) "וגם מצאת חן בעיני.
הבעש"ט תמיד היה מקפיד שלא
יזכירו להקב"ה עוונותיהם של ישראל,
רק אם אדם מוכיח את חבירו צריך
להזכיר לו עונו אבל להקב"ה לא, וכאן
בתוכחת משה לישראל מצא חן בעיני
הקב"ה כי לפניו דיבר והוכיח בשביל
להחזיר בתשובה, אבל לפני הקב"ה
דיבר בשבחן של ישראל שישאל הם
יותר טובים מהאומות, ודרש בעדם
טובות וישועות.

ב. ועוד ביאור: אם אדם מוכיח את
העשיר הוא לא מקבל תוכחה כי טוב
לו ולא איכפת לו, אבל אם מוכיח אדם
שקיבל עונש מה' הוא יקבל את
התוכחה כי הוא כבר לקה, וז"א
"מוכיח אדם אחרי" - הרב שמוכיח את
האדם, "אחרי" - אחרי שאני הוכחתי
אותו וייסרתי אותו "חן ימצא" - שהוא
יקבל ממך.

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל

"אלה" - ר"ת אבק לשון הרע, ואומר
הרב אור החיים שאת זה הוא דיבר
והוכיח "אל כל ישראל" כי זה נוגע
לכולם, וכמו שאמרה הגמ' (ב"ב דף
קס"ה). רובם בגזל ומיעוטם בעריות
וכולם בלשון הרע, והנה העניין הזה
של גזל לא מדובר דוקא בגזל ממש
הולך וגוזל את השני שזה באמת לא
מצוי כ"כ ואיך אפשר לומר רובם
בגזל? אלא הכוונה כאן שלא
זהירים בממונו של השני ולפעמים
מרמים קצת, כמו אחד שמוכר לשני
דבר ששווה דינר אחד בשני דינרים,
יש סוחרים שחושבים במסחר אין
גזל למה זה דרכי חכמה ואדם חכם

אורחות חיים בפרשה הרב משולם כהן שליט"א

יהא מיצר ודואג על החורבן

ישעיה הנביא אומר (סו, י) "שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל אֲהֲבֶיהָ שִׂישׁוּ אֶתָּה מְשׁוֹשׁ כָּל הַמְּתַאבְּלִים עָלֶיהָ", ומכאן אמרו רבותינו ז"ל (תענית ל). כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, ושאנו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה. ועל התקופה ההיא היה זועק ישעיה הנביא (א, כא), "אֵיכָה הִיטָה לְזוֹנָה קְרִיָּה נְאֻמָּנָה". (אנו קוראים כל שנה הפטרה זו בשבת חזון). והלשון "אֵיכָה" מורה על שאלה לעומק - איך יתכן שאותה עיר שהיתה נאמנה להקב"ה, נהפכה להיות משקרת באלוהיה, כאשר זונה המשקרת בבעלה (עיין מצ"ד ומלבי"ם).

והאמת כי ענין זה של האבלות על החורבן אינו רק בתקופת בין המצרים, אלא הינו דבר יום ביומו, וכפי שכתב מרן השו"ע (סימן א' ס"ג) "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש", ובדאי שכונת מרן בשו"ע שזה יהיה חלק מסדר יומו של האדם, ולפיכך הכניס הלכה זו בדיני השכמת הבוקר. וזה מה שתקנו לנו המקובלים לומר תיקון חצות בכל לילה בשעת חצות ואילך, וכבר כתב המשנ"ב (שם סק"ט) כי המקובלים האריכו מאוד במעלת תיקון חצות כי רבה היא, עיי"ש. אך באמת צריך להבין כיצד כתב מרן יהיה "מיצר ודואג" וכו'. וכי איך יוכל האדם להיות מיצר על מה שלא הכיר, או דואג על חורבן שלא ראה, הרי הצער והדאגה הינם דברים שבלב, וכל זמן שלא הרגיש האדם בחוש את האובדן והנטישה שהיתה אז בתקופת החורבן, איך יוכל להיות "מיצר ודואג"? ושמעתי פעם ביאור נפלא ואמיתי מהרה"ח הרה"ג שלמה בוסו שליט"א, שביאר ענין זה בהקדים דברי הרמב"ם בהלכ' יסודי התורה (פרק ב' ה"ב) בענין מצות אהבת ויראת ה', שכתב - "והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו ובראויו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאווה תאוה גדולה לידע השם הגדול כמו שאמר דוד "צמאה נפשי לאלהים לאל חי", וכשמחשב בדברים האלו עצמן מיד הוא נרתע לאחוריו ויפחד ויודע שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני תמים דעות, וכו'. ע"כ. ובדבריו הקדושים הללו סלל לנו הרמב"ם דרך כיצד להגיע ג"כ למצב של "מיצר ודואג על החורבן", שכשם שאהבה ויראה אינם נקנים אלא ע"י ההתבוננות וההכרה במעט מן המעט מגדלותו יתברך, אף ענין זה לא יגיע אליו האדם אלא ע"י ההבנה לעומק והבטה בדברי מדרשי חז"ל (מדרש איכה, ועוד), ועל ידי כך יכיר וידע איך היו ישראל בתפארתם ובשלוותם בתקופת היות הבית, ואילו לאחר חורבנו ירדו לשיפלות איומה ונוראה, ונעשה בהם זועות, ופרצו בהם פרצות, ותקפו בהם הצרות. וקשה לתאר ענין זה בקצרה, אך המעמיק בדברי חז"ל יראה ממש בעין השכל, במוחש, עד

כמה גדולה האבידה. ולענ"ד בדרך זה יובן גם מה שדקדק מרן וכתב - "וראוי לכל ירא שמים וכו'", ולכא' עולה הפליאה מדוע שיך את זה מרן למי שהוא "ירא שמים" בדוקא שצריך להיות מיצר ודואג, וכי מי שאינו ירא את ה' אינו צריך להיות מיצר או דואג? ויש שביארו בדרך צחות כי מי שהוא אינו ירא שמים ראוי שיהא מיצר ודואג קודם על מצבו הירוד ביראת ה', ורק אח"כ יהא מיצר ודואג על החורבן. אך לפי מה שנתבאר לעיל כי מי שהוא מעמיק ומתבונן בגדלות הבורא, הוא שיכול להגיע לאהבת ה' ויראתו, ועל דרך זה המתבונן והמעמיק בתפארת בית המקדש ומעלתו, יבין וידע כמה קשה חורבנו, נראה כי הא בהא תליא, שהמגיע לדרגה זו של אהבה ויראה ונקרא "ירא שמים", היא הנותנת לו להגיע לדרגה של העמקה והתבוננות עד כי יהא מיצר ודואג, לכך הדגיש מרן - ראוי "לכל ירא שמים" שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש. והאמת כי את החורבן אנו מרגישים בכל רגע ורגע עד לרגע זה שעדיין לא נבנה בו בית תפארתינו, שעם ישראל עדיין נתון במעין אותה השפלה, אשר אויבנו נשאו ראש, ומהלכים בבטחה ברחובותינו, ומטילים אימה ופחד מנערינו ועד זקננו, מפגעים ורוצחים בעמינו, ודמם נשפך לעומתנו. וכן צרות רבות ורעות סבבנו, ובפרט עתה עת "הנגיף" המדובר משתולל בקרבנו. או לנו שכך עלה בגורלינו, נחפשה דרכינו ונשוב אל אלוקינו. ובדאי שיבנה במהרה בית תפארתינו, תקום מהגלות שכנית עוזינו, וכבוד ותפארה יהיה לנו, וללעג וקלס יהיו כל אויבנו, במהרה בימינו. וע"י שיהא מיצר ודואג, יחוש בחסרון גאולתנו, ויחשוק בביאת משיח צדקינו. וכן היה חשקם של אבותינו, וכפי ששמעתי מפי הראש"ל הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל, שעוד בהיותו צעיר קבע עם הגאון רבי צדקה חוצין זצ"ל שיבא לביתו לשוחח עמו באיזה ענין בשעה פלונית. אולם כמה דקות קודם לכן חש הרב צדקה חוצין עייפות גדולה ועלה לנוח מעט, אך ביקש מממשו שברגע שיגיע חכם מרדכי יעיר אותו מיד. ואכן כשהגיע לביתו דפק בלת, והשמש פתח ואמר כי הרב נח כעת, ופתאום מיד נזכר כי הרב הודיעו שמישהו צריך להגיע, ואז שאל מה שמך? מרדכי אליהו, השיבו החכם! אמר השמש א"כ תמתין ואני מיד יעיר את הרב, כי כן הוא בקשני. השמש נכנס לחדרו של הרב ואמר בקול חרישי כבוד הרב הוא הגיע! הוא הגיע! מיד נעור הרב משנתו ושאל בבהלה "מי מלך המשיח"? לא, חכם מרדכי, השיבו השמש. מיד הצטער הרב ואמר: חשבתי שכבר הגיע מלך המשיח. כששמע זאת חכם מרדכי בעומדו בפתח נתפעם איך הרב חש בכל רגע ורגע את הצפייה לביאת מלך המשיח. ובשעה שסיפר זאת היה ניכר אף על פניו, חשקו וציפייתו לביאת המשיח. נזכה ברחמים גדולים בב"א.

ארגון החסד "חסדי יהודה" מחלק סלי מזון שבועיים וחודשיים למשפחות הנזקקות מתוכם יתומים ואלמנות

בתרומתך נוכל לשמח עוד משפחה

לפרטים: 02-65-11-234 בחזרה דרכים ניתן לתיס מספיק טלפון

תשמישי קדושה

■ ספרי תורה ■ תפילין ■ מזוזות ■ החלפת רצועות לתפילין ■ ועוד

לפרטים: 052 - 6880790

לתרומות - דרך כרטיס אשראי או טופס הו"ק - טל': 02-65-11-234
העברה בנקאית - בנק מרכנתיל מס' חשבון: 28715 סניף: 635

כל השונה הלכות הלכה למעשה

המושך הלכות שבוע שחל בו ותשעה באב

א. דיני רחיצה בשבוע שחל בו -

- בערב שבת חזון - בא"ח (דברים ט"ז) - כ' להתיר למי שרגיל לרחוץ פניו ורגליו, ומשמע שמי שאינו רגיל אסור.

חזו"ע (עמ' רל"ח) - כ' דאף מי שלא רגיל להתרחץ בכל ער"ש מותר לרחוץ ואפי' כל גופו ואף בחמין.

- בשבוע שחל בו - בא"ח (ט"ז, שם) - נוהגים שלא לרחוץ כל גופו אפי' בצונן מר"ח עד ט' באב (איבר איבר מותר).

אור"צ (ח"ג, כ"ז - ה') - אפי' בצונן אסור כל גופו, ופניו ידיו ורגליו מותר אפי' עם סבון.

חזו"ע (עמ' רל"ח) - רק בשבוע שחל בו... יש להמנע מלהתרחץ בחמין, ולהתקלח בצונן מותר אפי' בשבוע שחל בו.

- לכו"ע - 1. מותר להוסיף לצונן מעט חמין כדי שיהיו פושרים - להפיג צינתו.

2. לרפואה הכל מותר ואפי' בחמין.

3. לצורך מצוה - לטהרה וכן סנדק מותרים לטבול

וכ' כה"ח שאם אינו מוצא צונן מותר אף בחמין.

4. מי שריחו רע (שמפריע לסובבים) מותר להתקלח אף עם סבון כשאינו מתכוון לתענוג ואף למנהג

האשכנזים כ' פסקי תשובות שמותר (תקנ"א מח.) ובחזו"ע (עמ' רמ"ג) הביא דעת שבט הלוי להחמיר שלא ירחץ כל גופו אלא איבר איבר אבל החזו"ע פסק להקל.

ב. בעניין ישיבה על הרצפה - (בתיקון חצות, סעודה מפסקת, אבל), - בא"ח (שם כ') - כ' שאין לישב על הרצפה ממש.

כה"ח (סי' תקנ"ב ס"ך ל"ט) - התיר בקרקע מרוצפת.

החזו"ע (אבלות ח"ב עמ' רנ"ח) - כתוב שאין לישב על הרצפה ממש.

ג. אמירת תיקון חצות בערב ט' באב ביום:

בא"ח (אות כ"ה) - כ' נוהגים לומר תיקון רחל.

אור"צ (פכ"ה - ו' בביאורים) - כ' דפשוט שלא לומר תיקון חצות.

חזו"ע (עמ' רנ"ב) - כ' לומר תיקון חצות עפ"ד החיד"א (עיי"ש). בליל תשעה באב בלילה - אומרים תיקון רחל אחר חצות. (בא"ח שם כ"ה).

ביום תשעה באב עצמו - אין אומרים תיקון חצות (שם).

ד. יש מתחסדים ליטול ידיהם במוצאי תשעה באב בנטילה גמורה בשביל שביום לא עשו נטילה גמורה אלא עד קשרי אצבעותיהם.

חכמה ומוסר

ספרו הקדוש "אור לציון" של חכם בן ציון אבא שאול זלה"ה

פעולות התורה על האדם

עקב טעות שהיתה שבוע שעבר המאמר נכתב שוב.

א"כ צריך להיות שמח ומאושר כל בן תורה. נתאר לעצמינו שאדם ראה משהו נוטה למות ח"ו, ועשה לו הנשמה וגרם לו להמשיך לחיות, כמה ישמח על מעשה זה שעשה. ומה תהיה השמחה אם הציל קבוצה של אנשים?! ואם יודע האדם שכשהוא לומד תורה כל העולם כולו ניצול בגללו, בודאי צריכה להיות לו שמחה גדולה מאוד. נוסף לזה כשאדם לומד תורה יש ביכולתו להבין קצת מה היא גדולתו של נותן התורה, כי רואה שכל מה שלומד עדיין יש עוד מה ללמוד. כגון שהוא לומד גמרא, יש קושיא, תירוץ, סתירה, תירוץ ועוד תירוץ, ראייה, דחיה, מפרשים, אין סוף. וכל מה שאנו לומדים זה רק חיצוניות שבחיצוניות שבתורה, והלואי שנדע את הפשט הזה. ולפנימיות שבפנימיות אף אחד לא הגיע, רק משה רע"ה קבל זאת בהר סיני. ומה שהמקובלים לומדים זה רק הפשט שבסוד. וכן ע"ע עסק התורה מגיע להכרה אמיתית בערך גדלות המצוות וחומר עונש העבירות, כמו שיתבאר בס"ד במאמר מצוות - עבירות. וגם לעצמו האדם מרויח, שהרי השכר הניתן על עסק התורה, אין כל בריה יכולה לשער ולתאר, עין לא ראתה אלוקים זולתך יעשה למחכה לו. ועוד שהתורה מתקנת את המידות הרעות, כמו שנאמר: "כי יצר לב האדם רע מנעוריו" (בראשית ח', כ"א), ולמה נקרא רע אם מפני שעובר על דברי הקב"ה, איך הפסוק

אומר מנעוריו, הרי עדיין לא מצווה בקיום המצוות. אלא הכוונה על המידות, שכל אדם מלידתו מוטבעות בו מידות טובות ומידות מגונות. אומנם יש הבדלים בין אדם לאדם, יש שהתאווה שלו יותר חזקה, ויש שהתאווה שלו יותר חזקה, אבל בסך הכל המידות רעות. והקב"ה בראן כדי שהאדם ידע איך והיכן להשתמש בכל מידה. ואם לא יעסוק בתורה, בהכרח שהמידות הללו ילכו לאפיקים לא טובים. אבל ע"ע עסק התורה כולם ילכו לאפיקים טובים. כגון מי שיש לו חמדת הממון וכדו', במקום זה תהיה לו תשוקה לגדול בתורה, לדעת את התורה, לעבוד את הקב"ה, למסור נפשו מיראה ואהבה וכו'. הרי שתאותו הלכה לאפיק הטוב, והיות והלכה לאפיק הטוב לא נשאר תאוה באפיק השני. וככל שעובר הזמן הולכת התאוה שהיתה לצד הרע ונשכחת לגמרי, וכן בכל מידה ומידה. למה הדבר דומה, לגשמים הזורמים מהר לתוך ואדי, והולכים לאיבוד. מה עושה אדם ששדהו סמוכה להר, טורח ועולה אל ההר, וחופר אפיק מראש ההר עד שדהו, ואח"כ סותם את האפיק שהיו המים עוברים בו ויורדים לואדי. והרי המים ממשיכים לזרום, רק במקום שילכו לאיבוד הוא מכין את המים למקום טוב, וממילא כבר לא יעברו במקום הראשון. וככל שעובר זמן יותר, הקרקע באפיק הראשון שנסתם מתקשית, וכאילו לא עברו בה מים מעולם.

חינוך ילדים הרה"ג יעקב שכנזי שליט"א

דאגה מתמידת לחינוך הבנים

מסופר על הצדיק, הגאון והקדוש רבי כלפון הכהן זצ"ל, מגדולי חכמי תוניס, שהיה מקפיד מאוד על חינוך בניו ונכדיו וכשהיו הולכים לשיבה ללמוד היה מלווה אותם, אפילו כשהלכו להסתפר היה הולך עמם. כשבנו רבי אברהם הכהן זצ"ל התכונן לעלות לארץ ישראל ובא להפרד ממנו, הזהירו רבות על חינוך הבנים ותוך כדי דיבורו עמו געה בבכיה. אמר הבן לאבא, אם אין אתה מסכים שאעלה ארצה, אשובה לי. אמר לו ר' כלפון: "אני מסכים שתעלה לארץ ישראל, אבל אני חושש אולי לא תוכל לעמוד בחינוך בניך כראוי".

שמאל דוחה וימין מקרבת

אמרו חכמינו ז"ל: "יצר תינוק ואישה - לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת" - פירושו של דבר: צריך

לקרב יותר מאשר לרחק את הילד. ילד זקוק לתשומת לב מירבית. משום שהוא מרגיש את עצמו נסעד ונסמך על הוריו. העובדה שהוא זקוק לחסדם של הוריו, מזקיקה אותו לתשומת לב. יש ילד שתובע תשומת לב בפה מלא, ויש ילד בעל אופי חזק עם "כבוד עצמי" שאיננו מביע את עצמו, אלא מחפש דרכים עקיפות כיצד למשוך תשומת לב והדבר בא לידי ביטוי בהתנהגותו. לפעמים הוא מתנהג בצורה שמתאימה לילד קטן מגילו, או פותח בשתיקה והסתגרות, ולפעמים גם ב"שביתות רעב". כל זאת על מנת שהוריו יסבו לו את תשומת לבם, לפעמים הדבר עולה לו בעונשים וכיוצא בזה, כל מקום עדיף לו לקבל עונש ובלבד שיקבל תשומת לב מהוריו. מכאן יש ללמוד עד כמה חשוב לתת יחס מתאים לילד.

אין זמין לא צמח להחיות את הקופה הזאת

זו ההזדמנות

צלצל ושליח יגיע עד אליך וכך תזכה להיות שותף במצוות הצדקה

לקבלת הקופה חיינו: 02-65-11-234

שלום בית הרב מנחם אלפי שליט"א

קירוב הגאולה כיצד?

הרבה סיבות לקירוב הגאולה, חלקן ידועות לנו וחלקן הגדול לא ידועות לנו ומסורות לה' יתברך בלבד. אם ניקח נקודה אחת ונתחזק בה עד מאוד והיה שכרינו מושלם, ובזה נוכל להחיש את גאולת עם ישראל. כידוע לכל, הסיבה המרכזית לגלות לפי דברי חז"ל על חוסר אהבה ונעדר כבוד הדדי בין אדם לחבירו, לכן הצעתי לציבור הרחב דווקא בימים אלו של בין המצרים להתחזק בנושא של פניות והערות בין אדם לחברו ובפרט בין איש לאשתו, וכן בין אב ואם לבניהם. כשאדם מגלה אי שביעות רצון מהתנהגות זולתו, שם הוא נבחן בדרך תגובתו כדי לתקנו, האם מתוך אהבה אליו או שמא מתוך אינטרס אישי פונה אליו כדי לשנות עמדת זולתו.

חלק לעולם הבא" עכ"ל. חכמי המוסר נתנו טעם לדבר מדוע במכלים פני חבירו אין לו חלק לעולם הבא, בהסברם שהרי כל אדם יש לו מעלות וזכויות, ברגע שהוא מכלימו הוא נותן לו הרגשה שאינו שווה מאומה, גם המעלות שבו מתקטנות ואפילו שאותו אדם רחמן, גומל חסדים, נותן צדקות הכל הופך להיות בעיניו כאין ולכן אין לאותו מכלים חלק בעוה"ב, לפי שקלקל את הטוב שבשני. חשוב לזכור, שאין לפנות לזולתו במילה "למה" היות ומילה זו פירושה ביקורת, חשיפה והשני נמצא מאויים ומבוקר וגורם לסגירות והסתגרות כמו למשל "למה לא עשית" "למה לא הלכת לשם" וכו' תוצאותיהן קשות מנשוא, או שהשני יופנם ויפסיק לתקשר, ויאגור בליבו מידע שלילי ואז במשך הזמן יפסיק לעשות עשיות מבורכות, או שירגיש מאויים ומיד ינסה להתגונן ולהתקף את בן הזוג. במאמר הבא נביא עיצות מעשיות ומועילות ליישום בנושא הערות. שבת שלום ומבורך.

וכך כתב הרמב"ם ע"ה (הלכות דעות פרק ו' הלכה ז') "הרואה חבירו שחטא או שהלך בדרך לא טובה, מצוה להחזירו למוטב ולהודיעו שהוא חוטא על עצמו במעשיו הרעים, וצריך להוכיחו בינו לבין עצמו וידבר לו בנחת (לנחות לפניו בדיבור) ובלשון רכה ויודיעו שאינו אומר אלא לטובתו להביאו לחיי עוה"ב ולא ידבר אליו קשות ולא יכלימו כי המלבין פני חבירו ברבים אין לו

סיפור לשבת

באדיבות: הרב קובי לוי

הציור הכי עלוב

שלום ר' קובי לוי!

לפני שנה וחצי, בקיץ, היא הודיעה לי שהיא באה לביקור. מיי? החברה שלי שירלי, שגרה מזה 20 שנים ביוניטד סטייטס און אמריקה, בעיר שיקגו. כיום היא אם לארבעה ילדים, אנחנו מכירות מוגן הילדים, וצמודות זו לזו, ומדברות כמה פעמים בשנה בטלפון. היא התחנתה שנתיים לפני, עם בחור אמריקני שהעדיף לחזור לשכונת מגוריו בשיקגו. שירלי ביקשה על נפשה, ניסתה לשכנע אותו שכאן ארץ הקודש, ושהכל מעלין לירושלים, ואווירה של ארץ ישראל מחכים, אבל בעלה רק הנהן בראשו, ורכש זוג כרטיסים לשיקגו. ומאז הם שם. בכל פעם שהיא מגיעה לביקור, פעם בשנתיים-שלוש, היא נאנחת מגעגועים ומנסה לבלוע את הארץ בהמון נסיעות וטיולים. כן, היא מגיעה אליי תמיד עם מתנה קטנה, פעם בושם, פעם בגד, לפעמים מכשיר חשמלי, וכמובן צעצוע או ספר לילדים. באמת אישה מקסימה. אודה על האמת, הביקור הצפוי שלה לא התאים לי בכלל, למה? כי הוא נפל עליי בזמן מאד לא טוב בחיי. מצב רוחי היה בשפל המדרה, ולא רציתי שהיא תגלה עד כמה קשים חיי. אפילו קשים מנשוא.

אבל את פרטי הדממה תקבל בהמשך. ברשותך בוא נתמקד בביקור של חברתי היקרה. שירלי נכנסה כמו תמיד עם חיוך גדול, חיבקה אותי בחום רב, והתיישבה בסלון הקטן שבדירתי השכורה בעירה נידחת בצפון הארץ. אחרי כמה מילות נימוסין, של מה נשמע ומה חדש, היא תקעה מבט חקרי בביקור השלון, שהיו מעוררים בשישה ציורים חדשים. מדובר בציורים בצבע שמן, המתארים נוף שהריאליזם והאבסטרקט משמשים בהם בערבוביה. מה פירוש? הפירוש הוא שהנחל הוא ממש נחל תכלכל ופתלתל, וכמה עצים סביבו נראים ממש אמיתיים, אך הדשא המרוחקים יותר, וההרים שבאופק מתעקמים להם, והספסלים שבאופק נראים כמו פירורי עוגה. בביקור, ציורים קצת לא נורמטיביים. בסתר ליבי כיניתי אותם, "אומנות חסרת אומנות". מי הצייר המוכשר? שאלה שירלי משיקגו. גיחכתי. הצייר המהולל לא היה אלא בני הבכור בן ה-16 ששמו צדוק, שלאחריו נולדו לנו עוד ארבע בנות. "צדוק הוא הצייר?" התלהבה שירלי, "נו, טוב, אני מרשה לעצמי להיות חוצפנית, ולבקש במתנה ציור של צדוק, ואתלה אותו בסלון ביתי בשיקגו. כך תהיה לי מזכרת תמידית מכאן". בשמחה, עניתי לה, מה שתבחרי, זה שלך. שירלי בחרה את הציור הכי עלוב לטעמי. צדוק צייר גשר שנראה כמו כיכר לחם, העובר מעל עיר שעשויה מצעצועים שבורים. במבט ראשון קשה להבחין מה טמון בציור, אבל עם קצת דמיון תגלה שהרקע והנוף עשויים מפרוסות לחם דבוקות זו לזו, מעופשות בצבע ירקרק. בביקור ציור זוועה. צדוק שמח לתת לשירלי את הציור, כי בכל פעם שביקרה דאגה למנות מתאים בשבילו. כעבור שנתיים שירלי נסעה. היא הטמינה את הציור בתא המטען של המונית נופפה לשלום והמשפט האחרון שאמרה: "תודה על המתנה שקיבלתי... הציור המתוק של צדוק".

ועכשיו זרקור היסטורי קצר. האמת הם שחיי הנישואין שלי נפתחו לצלילי פעמונים, ועם המון אורות חמימים ומלטפים, ולא לימדו אותי דבר על העומד להתרחש. בעלי בא מביט עשיר מאד, והכניס אותי לדירה גדולה, מרוהטת בטוב טעם, ומכאן ואילך במשך עשר שנים חייתי בתוך בועה מתוקה של נועם ושפע בלתי נתפס. מעולם לא שילמתי חשבון מים, או חשבון חשמל, מעולם לא קניתי בגדים או נעליים לילדי, חמותי תמיד גיהצה כרטיס אשראי, ושאלה "מה עוד חסר לך?". המקרר תמיד מלא והמזווים גדושים מזון אל זן. בביקור גן עדן בעולם הזה, או יותר נכון בועת גן-עדן שאו-טו-טו עומדת להתפוצץ להימוג בחלל העולם. כשנולד בני הבכור צדוק, שכיום כבן 16, הוא נולד עם המון בעיות רפואיות. כליות בחצי תפקוד, רשרושים בלב, בעיות נשימה קשות וקיבה שלא סופגת מזון. כמו כן, האומלל איבד את קולו, והיה בוכה ללא קול. תוסיף לכך שהוא סובל מפיגור ברמה בינונית, וקשה לו להוציא מילים מן הפה. מסע ארוך ומייגע עברתי איתו בין בתי חולים, חדרי ניתוח, פרופסורים, תרופות בלי סוף, בשורה התחתונה כיום הוא יחסית בריא. נער טוב לב, מקרין אהבה לסביבה, דא עקא שהוא סובל מאי שקט, וצריך למצוא לו תעסוקה תמידית ומגוונת, אחרת הוא פשוט מתפרץ בזעם... במהלך השנים לימדתי אותו לתפקד ברמה פשוטה, ללכת למכולת, לקנות לחם, לשלם, להחזיר עודף אבל לגופו של עניין, הוא מתיש אותי, וההתמודדות אתו היא כמו מלחמה סיזיפית שלא נגמרת לעולם. לפני שנתיים צדוק שבר רגל עקב שובבותו... הוא שכב במיטה מגובס כחודש ימים וביקש לעשות משהו. קניתי לו בד, מכחולים וצבעים והנחתי סמוך למיטתו, צדוק התחיל לצייר חלק מציוריו שתליתי בסלון. לפני מספר שנים, בנסיבות מסוימות המשפחה התפרקה... לפתע נותרתי עם חמישה ילדים, ללא פרוטה בכיס. חייתי ממש מהיד לפה, בעניות שלא ניתנה לתיאור. שמונה חודשים לא שילמתי חשמל, נעלי הבנות קרועות, מכונת הכביסה מקולקלת, חוב ענק למכולת ומינוס מפחיד בחשבון הבנק. שכנים טובים עזרו לי פה ושם במצרכי מזון, כך גם הוריי ואחי... אני מייחלת שאף אחד בעולם לא ירגיש את תחושת מהאיגרא רמא לבירא עמיקתא. לפעמים הייתי ממש מיואשת, חסרת אונים, מגרדת פרוטות כדי לקנות לחם חלב וגבינה, לשרוד כציפורניים, להסתיר את הבושה מבני המשפחה... במצב הירוד הזה, שירלי משיקגו ביקשה לבקרני. כשהיא נכנסה עשיתי הצגה של מאושרת ושמחה, ולא רמזתי לה מה מצבי... אינני טיפוס שמפזר את צרותיו לזולת. כמה ימים לפני ערב פסח תשע"ז חשתי שעולמי חרב עליי. בלילה, אחרי שהילדים נרדמו, פתחתי את המקרר. שכנה שם חצי קופסת גבינה וביצה אחת. על השנה חצי כיכר של לחם פרום. זה הכל, וכסף? אין. משכורתי הדלה כסייעת לגננת תגיע בעוד שלושה שבועות ותיבלע בתוהו. אנחנו אוכלים מצה שמורה כל ימי המועד, ובשר ודגים והמוצרים לפסח? עולים הון עתק שום סיכוי קלוש להיחלץ מן

הבוץ אין באופק. שבורה ודומעת התיישבותי בחדרי החשוך. אישה בודדה, חלושה, ענייה, ובכיתי. למי אפנה? על מי אשען? אמרתי לו "אבא שלי שבשמים, די, הגיעו מים עד נפש. אין לי כוחות נפש להתמודד מול העניות הזו ועם דקדוקיה. אני נכנסת לישון ומעבירה לך את השרביט, אתה אבא של ילדי, לא פחות משאני אימא שלהם... אני כשלת, ואני מבקשת סליחה... אנא דאג להם שלא ירעבו, שלא יחושו מוזנחים ועלובים...". אחרי שעה של בכי, נרדמתי, אבל רגועה הרבה יותר. מדוע? כי יש מי שמנהל מעתה את המשפחה... בבוקר הם יצאו עם כריכים לבתי הספר. בתי הגדולה בת ה-12 הבחינה במכתב בתא דואר ואמרה "אימא, כתוב כאן שהפקידו לך בחשבון 59 שקלים", הנחתי את המכתב בפינת האוכל, ומיהרתי למקום עבודתי... מי יפקיד לי כסף? הבלים. כששבתי אחרי הצהריים מצאתי זמן להציץ במכתב מן הבנק, ציפיתי לעוד מכתב מאיים... כמו תמיד. אלא שהדברים נראו אחרת. סכום של 59,074 ש"ח הופקד בחשבוננו!!! שעמד עתה על יתרת זכות של עשרות אלפי שקלים. החסרת עיפמה. היה ברור לי שזו טעות... אינני גנבת... אבל לפחות באופן זמני אשתמש בכסף כדי לעבור את חג הפסח... תוך דקותיים הגעתי לבנק. הפקידה האירה אליי פנים "תוכלי למשוך רק 49,000, ולהשאיר בחשבון הער"ש 2,000 ש"ח יתרה". כן, אמשוך הכל הרגע", הודעתי לה, נמנעת מלשאול מהיכן צנח עליי הכסף... שלא תתגלה הטעות... שלא תתפוצץ לי עוד בועה דמיונית של עשירות. נטלתי את הסכום ודהרתי הביתה, נכנסתי לחדרי מיוזעת ומזועזעת. אני לא גנבת... אני אחזיר הכל עד הפרוטה האחרונה. כשיהיה לי... בכיתי משמחה, בכיתי מדאגה... יצאתי שוב לרחוב ושילמתי כ-ה-ל!!! את כל חובותי... ונשאר לי עוד המון המון כסף. רק למחרת אזרתי אומץ, ושאלתי בטלפון את פקידת הבנק, "מאין התזרים?". "משיקגו". יש לך משיעה משיקגו? השיבה. ר' לוי, רועדת ומופתעת חייגתי לשירלי ושאלתי, "את הפקדת לחשבר ני 59,074 ש"ח?". "כן", היא השיבה וגוללה את הסיפור הבא. "מיד כשנחתי בשיקגו הבחנתי במודעת רחוב, המבשרת שהעירייה הכריזה על תחרות ציורי ילדים... צילמתי את הציור של צדוק והעברתי אותו לוועדה הממיינת. הגיעו למעלה מ-10,000 ציורים, מילדים ונערים בוגרי חוג ציור. הציור של צדוק נבחר עם עוד כ-300 יצירות. כשנפתחה התערוכה בנוכחות סנטורים ושרים חשובים, ראש העיר, נתבקשתי לייצג את הציור... ולספר על הילד הצייר. קבוצת אנשי עסקים שמעה ממני שהעיר המתפוררת שלפניהם, הינה יצירה של נער יהודי מישראל הסובל מפיגור... הם התפעמו וקראו לאוצר התערוכה, שהסכים לבצע מכירה פומבית ביניהם הציור נמכר למיליונר נוצרי קשיש, ששילם עבורו כ-16,000 דולר. המוזיאון גזר קופון, ואת השאר נתן לי... אבל זה הציור שלך, ולי איך כוונה להתעשר מהכישרון של בנך היקר...". כך אמרה שירלי. שיהיה לך לבריאות, אדון לוי, את הלקח שיעשו קוראך בעצמם. אם ירצו.

הילולא דצדיקיא

רבי יצחק לוריא אשכנזי - האר"י הקדוש - ה' מנחם אב

תולדות חייו

רבי יצחק לוריא אשכנזי - האר"י הקדוש, נולד בירושלים בשנת תקצ"ד. בגיל שמונה נפטר אביו רבי שלמה ויחד עם אימו ירד למצרים אל דודו. במצרים למד תורה אצל רבי בצלאל אשכנזי ואצל הרידב"ז. בגיל חמש עשרה נשא את בת דודו. בגיל שלושים ושש עלה לארץ ישראל והתגורר בצפת שם היה תלמידו של רבי משה קורדובירו למשך תקופה קצרה ולאחר הסתלקותו התקבל כיורשו הרוחני אחריו, והחל ללמד את תורת הקבלה בצפת, עשרות תלמידיו שהקים מכונים גורי האר"י, הבולט שבהם היה רבי חיים ויטאל. היה ממקובלי צפת ומחשובי המקובלים בכל הדורות. הסתלק בה' מנחם אב שנת של"ב בגיל שלושים ושמונה ונקבר בבית החיים העתיק בצפת.

סיפורים על רבינו

מעשה ובדורו של האר"י היו שלוש מאות רבנים בצפת וכולם היו נכנעים לפני האר"י וגם מרן הבית יוסף שהיה לו מגיד מן השמיים היה כפוף לו ושידך את בנו עם בתו של האר"י, וכאשר חזר מרן הב"י מסעודת האירוסין, אמר לאשתו "מה אומר לך ומה אספר מהרזים ומטעמי התורה והמצוה אשר הרווחתי עתה בסעודה זו, אשר שמעתי מפה הקדוש של ר' יצחק אשכנזי, אין זה כי אם נשמה אחת מהנביאים הראשונים שאפי' תנא אינו יכול לומר מה שהוא אמר".

מעשה שמספרים שבשבת חתן לאחר חתונת בתו של רבינו האר"י ל עם בנו של מרן הב"י, אבדו מפתחות האולם של הסעודה, והיה מרן ר' יוסף קארו זי"ע א טרוד בכך במחשבתו בזמן תפילת העמידה, ולאחר התפילה אמר האר"י "לא

היה לך להתבלבל כל כך בעבור אבידת מפתחות בית התבשיל בשביל סעודה שלישית כי הם מונחים תחת הכר במקום פלוני", וילך אל המקום אשר אמר לו איש האלוקים, וימצאם מהר וישק לו ויספר לאשתו ואמר לה "הן עוד נביא בזמנינו, ואין דבר נעלם ממנו, הוא הקדוש ר' יצחק לוריא אינו אלא שרף".

בפעם אחרת היה טרוד מרן הב"י באמצע התפילה בדין עגונה בבית הדין, למצוא לה היתר להנשא, שלח לו האר"י שליח לאמר לו "עיינ בשו"ת פלוני ושם תמצא היתר".

מעשה שהיה עם תלמידו המובהר רבי אברהם הלוי ברוכים אשר בא אל בית האר"י ל בצהרי שבת קודש פרשת בלק לבקרו. בהגיעו והנה האר"י ל יושן שינה עמוקה, ושם ליבו כי שפתיו נעות וממלמלות דבר מה תוך כדי שינה. סקרנותו התעוררה והוא התכופף מעט מעל רבו הישן והיטה אוזנו בכדי לשמוע מה הוא אומר. באותו הרגע התעורר האר"י ל משנתו והתפלא לראותו רוכן מעליו ושאלהו לפרש מעשיו. נבון רבי אברהם והשיב שבא לבקרו וראה כי פיו ממלמל תוך כדי שינה, אך טרם הבין מה הוא אומר. חיך האר"י ל ואמר: "כאשר אני ישן עולה נשמתי מעלה ושם מלאכים מוליכים את נשמתי לאחת משיבות הרקיע שאני בוחר, ובה מגלים לי סתרי תורה נפלאים אשר לא שמעה אוזן אדם מעולם". התרגש רבי אברהם "אנא גלה גם לי מסודות אלו". צחק האר"י ואמר: "בני מעיד אני עלי שמיים וארץ אם הייתי דורש שמונים שנה רצופות, לא היה ביכולתי לסיים מה שלמדתי עתה בפרשת אתונו של בלעם". נרעש ונרגש רבי אברהם מדברי רבו וסיפר לשאר בני החבורה שאף הם נפעמו מגודל גדולת רבם

היה לך להתבלבל כל כך בעבור אבידת מפתחות בית התבשיל בשביל סעודה שלישית כי הם מונחים תחת הכר במקום פלוני", וילך אל המקום אשר אמר לו איש האלוקים, וימצאם מהר וישק לו ויספר לאשתו ואמר לה "הן עוד נביא בזמנינו, ואין דבר נעלם ממנו, הוא הקדוש ר' יצחק לוריא אינו אלא שרף".

בפעם אחרת היה טרוד מרן הב"י באמצע התפילה בדין עגונה בבית הדין, למצוא לה היתר להנשא, שלח לו האר"י שליח לאמר לו "עיינ בשו"ת פלוני ושם תמצא היתר".

מעשה שהיה עם תלמידו המובהר רבי אברהם הלוי ברוכים אשר בא אל בית האר"י ל בצהרי שבת קודש פרשת בלק לבקרו. בהגיעו והנה האר"י ל יושן שינה עמוקה, ושם ליבו כי שפתיו נעות וממלמלות דבר מה תוך כדי שינה. סקרנותו התעוררה והוא התכופף מעט מעל רבו הישן והיטה אוזנו בכדי לשמוע מה הוא אומר. באותו הרגע התעורר האר"י ל משנתו והתפלא לראותו רוכן מעליו ושאלהו לפרש מעשיו. נבון רבי אברהם והשיב שבא לבקרו וראה כי פיו ממלמל תוך כדי שינה, אך טרם הבין מה הוא אומר. חיך האר"י ל ואמר: "כאשר אני ישן עולה נשמתי מעלה ושם מלאכים מוליכים את נשמתי לאחת משיבות הרקיע שאני בוחר, ובה מגלים לי סתרי תורה נפלאים אשר לא שמעה אוזן אדם מעולם". התרגש רבי אברהם "אנא גלה גם לי מסודות אלו". צחק האר"י ואמר: "בני מעיד אני עלי שמיים וארץ אם הייתי דורש שמונים שנה רצופות, לא היה ביכולתי לסיים מה שלמדתי עתה בפרשת אתונו של בלעם". נרעש ונרגש רבי אברהם מדברי רבו וסיפר לשאר בני החבורה שאף הם נפעמו מגודל גדולת רבם

אחד מהמקובלים הגדולים
מרבני הארגון יערוך לך את
הפדיון נפש

למסירת שמות חיינו: 052-7190115 | 02-65-11-234

נפ"י הרש"ש הקדוש
המפתח לכל הישועות
פדיון נפש